

Výroční zpráva je zpracována podle článku 3 odst. 6
statutu Centra informačních a knihovnických služeb VŠE

Zprávu schválil Akademický senát VŠE dne 22. 10. 2018

Výroční zpráva o činnosti Centra informačních a knihovnických služeb za rok 2017

Předkládá	doc. Ing. Ludmila Štěrbová, CSc. prorektorka pro strategii
Vypracoval	Ing. Václav Šubrta ředitel Centra informačních a knihovnických služeb VŠE

Hlavní závěry:

1. CIKS poskytuje informační a knihovnické služby jako specializovaná veřejná knihovna pro oblast ekonomických a společenských věd a zajišťuje veškerou agendu s tím související. Pro uživatele z VŠE i pro odbornou veřejnost nabízí své služby ve dvou knihovnách (ústřední knihovna na Žižkově, Studijní knihovna Jižní Město) a metodicky řídí další části knihovní sítě VŠE (příruční knihovny fakult, kateder a dalších součástí VŠE). Všem oprávněným uživatelům zpřístupňuje tištěné i elektronické tematicky relevantní informační zdroje včetně speciálních sbírek.
2. V oblasti informačního vzdělávání realizuje CIKS řadu seminářů. Semináře jsou buď integrované do výuky jednotlivých předmětů, nebo volně přístupné všem zájemcům. Na semináře navazují možnosti konzultací a poskytování referenčních služeb.
3. CIKS spolupracuje na národní i mezinárodní úrovni s odbornými knihovnami a profesními skupinami, zejména v oblastech akvizice informačních zdrojů a informačního vzdělávání. Je zapojen do projektů a aktivit vysokoškolských knihoven.

Navržená opatření:

1. Pokračovat v poskytování veřejných informačních a knihovnických služeb, posílit PR knihovny.
 2. Zvýšit zapojení knihovny do bakalářských a diplomových seminářů na všech fakultách VŠE, posílit spolupráci s fakultami.
 3. Řešit problematiku skladových prostor, uskladnění a dostupnosti fondu v podmínkách odpovídajících příslušné ČSN.
 4. Pokračovat v národní i mezinárodní spolupráci, přebírat dobrou praxi z ostatních knihoven.
-

Zpráva:

1. Úvod

Centrum informačních a knihovnických služeb (CIKS) je další součástí VŠE ve smyslu čl. 16 Statutu VŠE. Není právnickou osobou a jeho působnost, pravomoc a odpovědnost jsou stanoveny samostatným statutem, který byl Akademickým senátem VŠE schválen dne 11. prosince 2017 a nabyl účinnosti dne 1. ledna 2018.

CIKS je součástí národního systému knihoven jako specializovaná knihovna pro oblast ekonomických a společenských věd. Ve smyslu § 13 zákona č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb v platném znění (knihovní zákon) vykonává činnosti definované tímto zákonem. CIKS poskytuje veřejné informační a knihovnické služby podle příslušných ustanovení knihovního zákona (§ 4 a § 14) a v souladu s interními předpisy VŠE, přičemž zajišťuje především informační zabezpečení vzdělávací, vědecké a rozvojové činnosti VŠE v rozsahu daném profilem studijních oborů, specializací a vědeckovýzkumných programů VŠE. Zároveň je od roku 1995 jakožto pokračovatel Ústřední ekonomické knihovny na národní úrovni pracovištěm zajišťujícím knihovnické a informační služby pro oblasti ekonomie a společenských věd.

CIKS je mj. pro Českou republiku depozitní knihovnou OECD, Světové banky, Evropské banky pro obnovu a rozvoj a jedním ze šesti Evropských dokumentačních středisek, tj. získává v rámci příslušných smluv do fondu publikace příslušných institucí.

Na evropské úrovni CIKS spolupracuje s významnými ekonomickými knihovnami v rámci European Business School Librarians' Group (EBSLG), je členem tohoto sdružení od r. 1995.

Pravidla poskytování služeb jednotlivým skupinám uživatelů stanovuje v souladu s knihovním zákonem Knihovní řád. Knihovní síť VŠE tvoří veřejně přístupné Centrum informačních a knihovnických služeb VŠE v Praze (ústřední knihovna na Žižkově a Studijní knihovna Jižní Město) a Knihovna Fakulty managementu v Jindřichově Hradci, které poskytují veřejné knihovnické a informační služby, a příruční knihovny umístěné na pracovištích VŠE.

2. Průběh činnosti a výsledky aktivit v uplynulém roce

Hlavní činností CIKS je zajišťování knihovnických a informačních služeb pro uživatele z VŠE a odbornou veřejnost. V knihovně bylo v roce 2017 registrováno celkem 8 402 uživatelů, kteří uskutečnili přes 40 tisíc výpůjček. Služby studoven využilo 63 179 uživatelů. V rámci meziknihovnických výpůjčkových služeb bylo pro 64 institucí vyřízeno celkem 241 požadavků.

V létě 2017 prošla knihovna na Žižkově kompletní rekonstrukcí. Studovna je po rekonstrukci vybavena novým nábytkem, všechna pevná studijní místa jsou opatřena přívodem elektrické energie, v knihovně jsou nově i odpočinkové zóny. Studovna také nabízí celkem 4 skupinové studovny, které jsou v průběhu akademického roku hojně využívány pro týmové projekty. Celý studijní prostor knihovny je v teplých měsících roku chlazen vzduchotechnikou, což návštěvníci studovny velmi oceňují. Návštěvnost studoven měla po celý rok stoupající tendenci, velmi vysoká byla v měsících březnu (10 915) a listopadu (12 393). Knihovna se uživatelům po rekonstrukci otevřela 16. října 2017 a za jediný týden provozu po rekonstrukci ji navštívilo 5 082 uživatelů. V roce 2017 došlo k reorganizaci Studijní knihovny Jižní Město, knihovna se provozně stala součástí oddělení služeb Knihovny na Žižkově.

CIKS zajišťuje pro pražské fakulty VŠE nákup periodik a neperiodických publikací a navazující služby. Fondy VŠE zahrnují zhruba 401 tisíc svazků neperiodických publikací i vázaných periodik. Část fondů CIKS je přístupná ve volném výběru ve studovnách, většina je umístěna ve skladech CIKS na Žižkově, Jižním Městě a Točné. Část v knihovním systému zatím nezpracovaného fondu je od jara 2015 dočasně provizorně uskladněna v náhradních prostorách z důvodu rekonstrukce sklepa ve Staré budově VŠE, tato část fondu je pro výpůjčky nedostupná. Knihovní fondy pořízené z prostředků fakult a dalších útvarů VŠE jsou umístěny na jednotlivých pracovištích.

Fond je průběžně doplňován v souladu se zaměřením CIKS, informační zdroje získávané nákupem, výměnou nebo darem jsou posuzovány již na vstupu z hlediska vhodnosti a kvality. Do fondu byly také zakoupeny některé tituly formou Demand Driven Acquisition v databázích ProQuest E-book Central a EBSCO E-books. Součástí fondu jsou i publikace získávané v rámci role CIKS jako depozitní knihovny OECD, ILO, OBRD a dalších.

V létě 2017 proběhla rozsáhlá obsahová prověrka fondu ve skladu Studijní knihovny Jižní Město, ze skladu bylo vyřazeno 1677 knihovních jednotek, které byly nabídnuty knihovnám v ČR. Zároveň byla provedena kompletní revize celého fondu knihovny na Jižním Městě.

Pro celou VŠE zajišťuje CIKS také přístup do oborově relevantních elektronických informačních zdrojů. V roce 2017 bylo v CIKS evidováno celkem 29 elektronických informačních zdrojů, přehled je k dispozici na www.vse.cz/zdroje. Všechny zdroje, u kterých je to licenčně možné, jsou zpřístupněné i mimo síť VŠE prostřednictvím proxy serveru. Informační zdroje jsou průběžně vyhodnocovány jak ohledně využití, tak z obsahového hlediska. V roce 2017 skončil program MŠMT „Informace – základ výzkumu (LR)“, v rámci kterého byly zajišťovány nákupy elektronických informačních zdrojů pro ekonomický výzkum. V tomto projektu byl CIKS koordinátorem konsorcia pro čtyři informační zdroje. Od roku 2018 jsou tyto projekty nahrazeny národním licenčním centrem CzechELib; ředitel CIKS je členem odborné rady CzechELib pro oblasti ekonomie a právo.

CIKS je velmi aktivní v oblasti informačního vzdělávání. Přednášky a semináře CIKS jsou na většině fakult od roku 2017 integrovány do výuky některých povinných předmětů, nejčastěji bakalářských nebo diplomových seminářů. Proběhlo také několik seminářů pro zaměstnance kateder. V kombinaci s volně přístupnými semináři vypisovanými knihovnou a navazujícími konzultačními službami tak CIKS poskytuje studentům i vyučujícím potřebné zázemí v oblasti informační gramotnosti včetně velmi žádaných konzultací (např. citace). Celkem se seminářů CIKS zúčastnilo 2 557 účastníků.

Z dalších projektů CIKS patří mezi významné také digitalizace sbírky Zlatý fond českého ekonomického myšlení. Tato sbírka, zaměřená na díla mající vztah k historickému vývoji českého ekonomického myšlení do roku 1950, je v CIKS vytvářena již od roku 2000 a zpřístupňuje často jedinečné tituly z fondu CIKS. Koncepční záměr vytvořit tuto sbírku je realizován postupně prostřednictvím několika projektů. Jejich výstupem bylo ke konci roku 2017 celkem 959 dokumentů, dostupných v Digitální knihovně VŠE.

Zaměstnanci CIKS spravují po technické stránce kompletní www prezentaci školy. Webovou prezentaci VŠE v Praze tvoří v současnosti téměř 300 webů, které lze rozdělit do několika kategorií (web univerzity, fakult, kateder, servisních pracovišť, web pro nábor studentů, weby pro akce pořádané VŠE atd.). Pro většinu webových prezentací (škola, fakulty, katedry) existuje česká a anglická verze, které se od sebe obvykle obsahově liší z důvodu zaměření na různé cílové skupiny. Weby VŠE mají reprezentativní a informační charakter, neslouží pro správu jednotlivých agend, informační systémy pro tyto agendy (např. studijní systém) jsou samostatné a na webových prezentacích VŠE nezávislé. Obsah webů vzniká na pracovištích, v jejichž správě příslušné weby jsou.

Pro výraznou většinu spravovaných stránek je používán redakční systém WordPress se standardizovanou školní šablonou a sadou rozšíření, které poskytují potřebnou funkcionalitu. Redakční systémy webů jsou napojeny na studijní informační systém, ze kterého přebírají některé údaje. Do redakčního systému jsou integrovány další funkcionality (platební brány, registrace na akce a jiné). Šablona stránek byla v průběhu roku 2017 několikrát aktualizována, byly zahrnuty nové požadavky na funkčnost. Pravidelně probíhala standardní údržba redakčního systému (upgrade systému, testování kompatibility doplňků a jejich upgrade, návazné úpravy šablony). Byla implementována nová platební brána.

V roce 2017 byl zahájen projekt redesignu webové prezentace VŠE, jehož cílem je v moderní jednotné prezentaci (s využitím dostatečně obecného systému vizuálních prvků) zprostředkovat veškeré potřebné informace příslušným cílovým skupinám, a to na všech zařízeních (responzivita). Součástí projektu je i centralizace kalendáře a jeho integrace do všech webů VŠE, a změna vyhledávací technologie.

3. Výhled na další období (udržitelnost a rozvoj)

V dalším období bude CIKS nadále poskytovat veřejné informační a knihovnické služby v souladu se svým posláním a zpřístupňovat tištěné i elektronické informační zdroje odpovídající odbornému zaměření knihovny a VŠE. Bude pokračovat zapojení CIKS do výuky povinných i volitelných předmětů, organizování seminářů a poskytování konzultací k vyhledávání informací a práci s informačními zdroji. CIKS bude nadále spolupracovat s dalšími knihovnami na národní i mezinárodní úrovni.